

ҚАРАЛДЫ

Педагогикалық кеңес

Хаттама № 1 «25» 08. 2025

«БЕКІТЕМІН»

Муханбедина Э.М

Астана қаласы әкімдігі

«№3 мектеп-гимназия»

ІІЖК МКК директоры

«25» 08. 2025

ЕРЕЖЕ

оқушылардың мектеп формасы мен сыртқы келбеті туралы

1. Жалпы ережелер

Осы Ереже жергілікті акт болып табылады және оқушыларға арналған мектеп формасын енгізуге байланысты педагогикалық кеңестің 25.08.2025 № 01 шешімі негізінде әзірленген қызметкерлердің, білім алушылардың және олардың ата-аналарының (заңды өкілдерінің) орындауы үшін міндетті болып табылады.

Талаптардың мақсаты – міндетті мектеп формасын қолдануда орта білім беру ұйымдарының бірыңғай келісімін қамтамасыз ету, ата-аналардың мектеп формасына жағымды қатынасын қалыптастыру, оқытудың зайырлы сипатын сақтауда оқу орны басшыларының және кеңестердің (қамқоршылық кеңес, ата-аналар комитеті, мектептегі өзін-өзі басқару) жауапкершілігін арттыру.

2. Білім алушылардың сыртқы түріне қойылатын талаптар.

Мектеп зайырлы мекеме болып табылады, осыған байланысты оқушының қандай да бір дінге немесе дінге жататындығын көрсететін кез-келген киім, заттар мен аксессуарларды киюге қатаң тыйым салынады. Сыртқы түрі іскерлік стиль нормаларына сәйкес келуі керек және ашық /жарқын/ түсті болмауы керек.

1-11 сынып оқушыларының мектеп киіміне қойылатын бірыңғай талаптар "Білім туралы" Қазақстан Республикасының 27 шілдедегі Заңына сәйкес бірыңғай мектеп формасын әзірлеу мақсатында әзірленді. "Орта білім беру ұйымдары үшін міндетті мектеп нысанына қойылатын талаптарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 14 қаңтардағы № 26 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ағарту министрінің 2022 жылғы 30 желтоқсандағы № 534 бұйрығына сәйкес білім беру ұйымының құзыретіне білім алушылардың киіміне қойылатын талаптарды белгілеу жатқызылды.

3. Мектеп формасының функциялары

Оқу – тәрбие процесінің барлық құрылымдық компоненттерінің бүкіл оқу кезеңіне қалыпты жұмыс істеуін қамтамасыз ету.

- мектеп-гимназия жарғысына және оқушылардың мінез-құлық ережелеріне сәйкес мектепте жалпы тәртіп пен тәртіпті сақтау.
- білім алушылар арасындағы әлеуметтік, мүлдік және діни айырмашылық белгілерін жою.
- жылдың әр мезгілінде пайдаланудың ыңғайлылығы мен ыңғайлылығы. білім беру ұйымының жалпы имиджін нығайту, мектеп сәйкестігін қалыптастыру.
- эстетикалық талғамды қалыптастыру, білім беру ұйымының жалпы имиджін нығайту.
- гигиеналық талаптарға сәйкестігі.

4. Білім алушылардың формасы мен сыртқы түріне қойылатын негізгі талаптар

Мектеп формасы күнделікті, салтанатты және спорттық болып бөлінеді. Мектеп формасының түсі қою көк.

1. Ұлдарға арналған мектеп формасына мыналар кіреді: куртка, көкірекше, шалбар, жейде, (қысқы кезең: тоқылған жилет). Ұлдарға арналған шалбар бос және аяқтың тобығын ұзындығы бойынша жабады.
2. Қыздарға арналған мектеп формасына мыналар кіреді: күрте, юбка, шалбар, классикалық блузка (қысқы кезең: тоқылған жилет, сарафан). Қыздарға арналған шалбар бос және аяқтың тобығын ұзындығы бойынша жабады.
3. Ұлдарға арналған салтанатты форма ақ көйлекпен, қыздарға арналған ақ блузкамен толықтырылған күнделікті формада тұрады.
4. Мектеп формасына негізгі түске сәйкес келетін немесе мектеп формасының түсіне қарама-қарсы классикалық пішінді галстук кіреді.
5. Мектеп формасында ерекше белгі (эмблема, мектепта, мектептің таңдауымен) орналастырылады, ол киімнің жоғарғы жағына орналастырылады (куртка, сарафан, галстук).
6. Қыздар (қыздар) мен ұлдар (ұлдар) үшін ұқыпты іскерлік шаш үлгісі қажет. Қыздардың (қыздардың) ұзын шаштары жиналған немесе өрілген, ұлдардың (ұлдардың) шаштары қысқа.
7. Ұлдар мен қыздарға арналған спорттық формаға мыналар кіреді: спорттық костюм (спорттық шалбар, футболка), спорттық аяқ киім (кроссовкалар).
8. Мектепте бірыңғай мектеп формасының талаптарына сәйкес келмейтін элементтерді киюге тыйым салынады. Атап айтқанда, бас киімдер (такия, тюбетейка, вандамка, кепка, орамал, тюрбан, хиджаб және т.б.) киюге тыйым салынады.

Мектеп формасына жарамсыз киім түрлеріне травматикалық фурнитурасы бар, түрлі түсті ала, қызыл, сары, жасыл және басқа ашық түстердегі, сәндік киімдер, үнемі спорттық үлгідегі киімдер, футболка мен қысқа юбкалар жатады — бұларды киюге тыйым салынады.

Сондай-ақ, мектеп формасына кірмейтін аксессуарлар да тыйым салынған. Олардың қатарына мұрынға, бетке, ерінге пирсинг жасау, салпыншақ сырға тағу, қалың шынжыр, татуировка жасатуға тыйым салынады.

9. Осы Ережені орындау 2025 жылғы 01 қыркүйектен бастап мектептің 1-11 сынып оқушылары үшін міндетті болып табылады.

5. Құқықтары мен міндеттері

Оқушы мен ата-ананың құқығы бар:

- ұсынылған нұсқаларға сәйкес мектеп формасын тандау.

Оқушылар міндетті:

- күнделікті мектеп формасын кию;
- дене шынықтыру сабақтарының күндеріндегі спорттық форма өзімен бірге әкелінеді және тек дене шынықтыру сабақтары үшін киіледі;
- салтанатты жиындар, мерекелер өткізілетін күндері оқушылар салтанатты форма киеді.

Оқушыларға тыйым салынады:

- оқу сабақтарына мектеп формасынсыз келу;
- бетті жабатын киім атрибуттарын, әлеуметтік бейресми жастар бірлестіктерінің символикасы бар аксессуарларды, сондай-ақ психоактивті заттар мен құқыққа қарсы мінез-құлықты, бағалы металдардан жасалған зергерлік бұйымдар мен аксессуарларды, зергерлік бұйымдарды пайдалану. (сақиналар, үлкен сырғалар, алқалар, шынжырлар, Кулондар, білезіктер, сәндік белдіктер), ашық түстер, жылтыр жіптер және назар аударатын экстравагантты бөлшектер;
- әр түрлі конфессиялардың діни киімдерінің элементтерін қосу;
- мектепке экстравагантты шаштар мен шаштармен, шаштары ашық табиғи емес реңктермен, жарқын маникюр мен макияжбен, пирсингпен келу;
- спорттық аяқ киім (оның ішінде экстремалды спорт және ойын-сауық түрлеріне арналған), артқы жағы жоқ аяқ киім (флип-флоптар мен тәпішкелер), платформадағы жаппай аяқ киім; кешкі аяқ киім (садақтары, қауырсындары, үлкен ринстондары, жарқын кестелері, жылтыр маталары бар), биік өкшелі аяқ киім (өкшенің рұқсат етілген биіктігі 5 см-ден аспайды).

Жауапкершілік:

- егер оқушы мектепке мектеп формасынсыз келген жағдайда, кезекші әкімшінің (мұғалімнің, сынып жетекшісінің) талабы бойынша ол түсініктеме жазуы тиіс;
- егер оқушы мектепке мектеп формасынсыз келген жағдайда, сынып жетекшісі ата-аналарға ата-аналардың тиісті шаралар қабылдауы, яғни баласының мектепке мектеп формасында келуін қамтамасыз етуі туралы ескертумен хабарлайды. Келесі күні бала ата-анасынан осы ақпаратпен танысқаны туралы хабарлама әкеледі;
- мектеп формасын киюден ұзақ уақыт жалтарған жағдайда, мәселе алдын алу Кеңесіне шығарылады.

Ата-аналардың құқықтары:

- сыныптың және мектептің ата-аналар жиналыстарында оқушылардың сыртқы келбетіне қатысты мәселелерді талқылау, алдын алу Кеңесінің қарауына оқушылардың сыртқы келбетіне қатысты ұсыныстар шығару;
- алдын алу Кеңесіне балалары мектеп формасын киюден жалтаратын ата-аналарды шақыруға және осындай ата-аналарға өз құзыреті шегінде шаралар қолдануға;

Ата-аналардың міндеттері:

- оқу жылы басталғанға дейін мектеп формасын сатып алу;
- Ереженің талаптарына сәйкес мектепке барар алдында оқушының сыртқы келбетін күн сайын бақылау;
- баласының мектеп киімінің ұқыпты жағдайын бақылау; оқушы форманың болмау себебін оның жуылғанын және кептірілмегенін түсіндіретін жағдайларға жол бермеу;
- осы Ережені бұзу мәселелері бойынша ескертулерге дереу ден қою;

Ата-аналардың жауапкершілігі:

- ата-аналардың осы Ережені тиісінше орындамағаны немесе орындамағаны үшін ата-аналар 27 шілдедегі 2007 жылы "Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жауапты болады.

Сынып жетекшісінің міндеттері:

- оқу сабақтары басталар алдында өз сынып оқушыларының осы Ережені сақтауына күнделікті бақылауды жүзеге асыру;
- оқушыларға осы Ережені бұзу фактісі туралы ата-аналарды уақтылы (факті болған күні) хабардар ету;
- алдын алу кеңесіне шақырылған ата-аналар мен оқушыларды оның отырысының уақыты мен орны туралы уақтылы хабардар ету;
- лауазымдық негізде өз құзыреті шегінде әрекет ету.

Әкімшілік ықпал ету шаралары

- бұл жергілікті акт мектеп Жарғысына Қосымша болып табылады және оны оқушылар мен мектептің басқа қызметкерлері міндетті түрде орындауға тиіс.
- оқушылардың осы ережені сақтамауы мектеп Жарғысын және мектептегі оқушылар үшін мінез-құлық ережелерін бұзу болып табылады.
- сынып жетекшілері оқу күні ішінде оқушыларға осы Ережені бұзу жағдайы туралы ата-аналарына хабарлауға тиіс.